

“Iată stau la ușă și bat. De va auzi cineva glasul Meu și va deschide, voi intra la el, și voi cina cu el și el cu Mine” (Apocalipsa 3, 20)

Numărul 79 (2015), Duminica după Înălțarea Sfintei Cruci
(Luarea Crucii și urmarea lui Hristos)

Evanghelia: Marcu 8, 34-38; 9, 1*

Zis-a Domnul: „Dacă voiește cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie. Că tot cel ce va voi să-și scape viața, O va pierde; iar cel ce-și va pierde viața pentru Mine și pentru Evanghelie, acela o va câștiga. Că ce-i folosește omului să câștige lumea întreagă și să-și păgubească sufletul? Sau ce ar putea să dea omul în schimb pentru sufletul său? Că tot cel ce se va rușina de Mine și de cuvintele Mele în neamul acesta desfrânat și păcătos, de acela și Fiul Omului Se va rușina când va veni întru slava Tatălui Său, cu sfinții îngeri“.

Și le spunea: „Adevăr vă grăiesc că sunt unii din cei ce stau aici care nu vor gusta moartea până ce nu vor vedea împărăția lui Dumnezeu venind întru putere“.

Marele examen al Crucii: lepădarea de sine

Părintele Arsenie Boca

“Oricine voiește să vină după Mine să se lepede de sine, să-și ia crucea sa în fiecare zi și să-Mi urmeze Mie!” (Marcu 8,34 și Luca 9,23)

Crucea: podoaba Bisericii, lauda lui Pavel, semnul Fiului Omului, semnul sfintei cruci, suferința noastră cea de toate zilele, crucea suferinței, harul crucii, iată atâtea nume în legătură cu crucea. Dar cea mai grea cruce e lepădarea de sine: nu poți fi liber fără aceasta. Libertatea cu atâtea se plătește. Să depănăm litania acestor porunci și condiția primă de-a putea urma pe Iisus.

A fi creștin înseamnă mai mult decât apartenența ta doctrinară la creștinism. A crede în Iisus înseamnă mai mult decât semnificative vorbe. Iată ce înseamnă: a

*)Texte preluate din ediția jubiliară a Sfântului Sinod, 2000, citată pe scurt: Biblia Bartolomeu

te strămuta din tine în El; însemnează a-L face pe El inima ta; însemnează să ai un moment, o clipă în viața ta, în care te-ai întânit real cu Iisus, clipă, pe care să nu-ți ajungă viața întreagă de-a-o desfășura între oameni. De altfel acesta și e semnul că ești un convertit al lui Iisus: că te-ai dedicat Lui irevocabil. Toată vremea ta viitoare nu-i decât desfășurarea clipei aceleia, decizia, a cărei bogăție nu se mai termină. Până nu te-ai lepădat de tine ești o fântână seacă; iar dacă te-ai lepădat de tine și te-ai dedicat lui Iisus, El te-a schimbat în izvor de apă vie. Numai așa poate sufletul să ajungă la sine însuși, la el, cel adevărat: lepădându-se de sine și strămutându-se în Dumnezeu.

Nu știi pe lume o biruință mai mare ca aceea de-a te lepăda de tine și a ajunge liber; e trăirea libertății spiritului. "Adevărul vă va face liberi". Înțelegem deci, că fără această vamă a făpturii noastre vechi, stăteam în minciună, încolțiți de iluzii și striviți sub roțile necesității, fără ieșire. De aci ne scoate Iisus. Și când se întâmplă aceasta? Când Îl cunoaștem pe Iisus ca inimă a inimii noastre, ca suflet al sufletului nostru. Îl putem cunoaște numai în iubirea și bucuria pe care-o simțim când renunțăm la "eul" nostru și ne aflăm față către față cu Dânsul. Noi ne făgăduim să-L urmăm pe Iisus - în marea călătorie interioară a întoarcerii la Tatăl - și, prin simpla noastră hotărâre, Providența divină realizează treptat această dorință a noastră. Așa dăm de primul examen de admitere, examenul crucii. Până aci noi eram o sumă de dorințe și aranjamente pământești, care întunecau puțin - dacă nu mult - chipul lui Iisus din viața noastră. Deci crucea e, la acest loc, o linie înaintea dorințelor noastre omenești, peste care coboară Dumnezeu o dungă de-a curmezișul. Providența, urmărind interesul nostru veșnic, trimite peste socotelile noastre corecturi divine. Toată această corectură o simțim ca pe-o experiență de cruce. Trebuie să treacă puțină vreme de reculegere ca să pricepem că așa cum "s-a întâmplat", a fost cel mai bine, iar nu cum am fi vrut "noi", în vederea noastră îngustă. Suferința aceasta, care ne simplifică treptat viața, care ne pune condiția crucii în față, e simbolul nesfârșitei posibilități de desăvârșire. (...)

Învățătura desăvârșită a lepădării de sine o avem de la: "Cel ce, în chipul lui Dumnezeu fiind, n-a ținut ca la o pradă la egalitatea Sa cu Dumnezeu, ci S-a golit pe Sine, a luat chip de rob, făcându-Se asemenea oamenilor și la înfățișare dovădindu-Se ca un om. S-a smerit pe Sine, ascultător făcându-Se până la moarte - și încă moarte de cruce". (Filipeni 2, 6-8) Așadar, desăvârșita lepădare de sine e totuna cu smerenia. Iar cu aceasta s-a definit desăvârșirea. Atunci când oarecine întreba pe Sfântul Isaac Sirul: "Ce e desăvârșirea?", Sfântul răspundea: "O prăpastie de smerenie!" Prin urmare, pe căile desăvârșirii launtrice nu poți merge sporind, decât primind cu bucuria acestui rost, toate împotririile și absurditățile ce ni se

întâmplă "în fiecare zi". Acesta și e rostul pentru care Providența menține contemporane și în permanentă tensiune grâul cu neghina, desăvârșindu-se între laolaltă, până la seceriș. (...)

Răbdarea răului, primirea umilinței la care te supune, este, în lumea aceasta, cea mai uriașă putere asupra răului. Chip de umilință desăvârșită ne-a dat Iisus pe cruce. El, Fiul Tatălui și Slava, Dumnezeu adevărat, nu s-a împotrivit ateismului lui Iuda, ci a primit toate consecințele lui. A primit să treacă prin cea mai de pe urmă umilire cu putință pe pământ - căci, ca un Dumnezeu, știa ce putere are umilința: răbdând bătai, scuiări în obraz, cununa de spini, piroanele și spânzurarea pe cruce, iar peste suflet huirea celor fărădelege. Toate acestea nu erau crucea cea mai grea. Pe aceasta o avea la spate. Crucea mai grea, pe care era răstignit cu fața, era neasemănata durere a milei Sale de oameni. Crucea aceasta n-o simte decât omul care nu se mai smintește de om, ci, înțelegându-l, nesfârșit îl iartă și-i stinge veninul cu roua cerului din sufletul său.

Oamenii aceștia, care boleau de răi ce erau, și care nu pricepeau nimic din dumnezeirea lui Iisus, reprezintă acea coaliție a veninului sufletesc contra Mântuitorului. Acei contemporani ai lui Iisus, otrăviți de răutate, reprezintă culmea invidiei omenești contra sublimului. Căci de ce a fost invidiat Iisus? Din cauza minunilor Sale printre cei sărmani și oropsiți, cei dintâi chemați la mântuire. "Flămânzii erau hrăniți, hrănitorul dușmănit; morții erau înviați, invidioșii mureau de ciudă. Demonii erau alungați, iar Celui ce le poruncea, oamenii îi întindeau curse; leproșii erau curățiți, șchiopii umblau, surzii auzeau, orbii vedeau, iar binefăcătorul era prigonit. În cele din urmă au osândit la moarte pe Dătătorul vieții; au bătut cu biciul pe izbăvitorul oamenilor, și au judecat la moarte pe Judecătorul lumii." (Sfântul Vasile cel Mare, "Despre invidie", P.G. 31, 377)

Iar Iisus și pentru aceștia s-a rugat Tatălui de iertare. Iubirea aceasta de oameni așa cum sunt, și care n-a avut niciodată vreo umbră de cădere, i-a pricinuit lui Iisus o cruce neasemănat mai grea, pe care-o poartă și de care se țintuiește cu fiecare din răutățile noastre "de fiecare zi", până la sfârșitul lumii. Și noi suntem printre iudeii care-L pironneau pe cruce, fiecare în veacul său, pentru că Iisus e în toate veacurile.

Modelul, desăvârșirea lui Iisus în ascultare și în lepădarea de Sine, pentru iubirea de oameni, a ridicat între creștini șirul fără număr de cuvioși și buni biruitori mucenici, care, pentru dragostea Lui, erau fericiți să sufere și ei chinuri înfricoșate de la necredincioșii vremilor. Iată nebiruita armă: lepădarea vieții noastre pe cruce, care a făcut pe sfinți. De dragostea lui Iisus nu-i mai putea despărți nimic: nici fri-

ca de moarte, nici dragostea de viață. Aceștia, sfinții, s-au arătat mai presus, nu numai de durere și plăcere, ci au covârșit și moartea și viața. În ei se întâmpla și moartea și învierea lui Iisus.

Nouă, neputincioșilor, deși cugetăm ale lumii și ale vieții în calea păcatelor, încă nu ne-a îndesat nimeni cununa de spini peste steaua din frunte și nu ne-a bătut nimeni piroanele în tălpi. La noi nu sunt semnele sfinților. Dar zic însă, Providența știe hotărârea noastră: cine vrea să urmeze lui Iisus și să se asemene cu El, în cruce să se asemene, și, cât poate cuprinde firea omenească, asemenea va fi!

Sursa: **Părintele Arsenie Boca**, *Cuvinte vii*, Editura Charisma, 2006

Vitamine duhovnicești

Înclinația pentru dominare și lupta pentru întâietate

Și iată astăzi vreau să spun fraților și surorilor nou veniți că nu în cantitatea cunoștințelor stă puterea mântuirii, ci în chipul vieții: aspectul, nu gnostic, ci etic al vieții noastre – iată ce ne mântuiește. Mântuiește acea dragoste pe care ne-a poruncit-o Domnul atunci, când la Cina cea de Taină a spus: “Să vă iubiți unul pe altul”. Aceasta nu înseamnă că noi suntem împotriva oricăror cunoștințe. Dimpotrivă, porunca lui Dumnezeu ne îndatorează a “căuta” și a deține deplinătatea cunoașterii – acea deplinătate care este Însuși Domnul. Cu toate acestea, chiar dacă ne-ar fi cunoașterea absolută, totuși nu în ea constă mântuirea, ci în chipul viețuirii. (...) **Și cât de amar îmi este să observ că în noi trăiește o cumplită înclinație către dominare și către întâietate, către faptul de a vedea pe celălalt mai prejos – și aceasta este prăpăd pentru om. Adesea întâlnim situația unde oamenii în exterior sunt plini de informație în tot felul de domenii ale cunoașterii, dar lăuntric nu au învățat să iubească. (...)**

Așadar nu vreo oarecare funcție în viața pământească mântuiește pe om, ci pe om mântuiește numai viața după poruncile lui Dumnezeu. Dacă omul păzește poruncile, și le păzește cu adevărat, cu simțământul că Domnul le-a grăit ca fiind ultima descoperire oamenilor despre cum trăiește Însuși Dumnezeu, întreaga noastră viață va deveni alta. Și desi, din afară nimic nu se vede, dar toată frumusețea și puterea, toată puternicia vieții veșnice se află înlăuntru omului. Iar noi ne învățăm această taină a iubirii lui Dumnezeu treptat.

Sursa: **Arhimandritul Sofronie**, *Cuvântări duhovnicești, vol. I*, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2004